

## BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2024, NUMMER 88

|                |                                                                                                                                             |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Datum          | 4 juni 2024                                                                                                                                 |
| Van            | College B&W                                                                                                                                 |
| Behandeld door | H.P. Jansen en I. Koningstein                                                                                                               |
| Doorkiesnummer | 14 030                                                                                                                                      |
| E-mailadres    | <a href="mailto:henk.jansen@utrecht.nl">henk.jansen@utrecht.nl</a> ; <a href="mailto:i.koningstein@utrecht.nl">i.koningstein@utrecht.nl</a> |
| Kenmerk        | 12429418                                                                                                                                    |
| Beleidsveld    | Erfgoed                                                                                                                                     |

---

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2024 nummer 88 van Titus Stam en Romi Leevers (PvdA) van 2 mei 2024 over Maak de bruine kroeg iets monumentaals. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

### **Vraag 1**

Welke definitie van een bruine kroeg hanteert het college?

#### **Antwoord 1**

*Wij hanteren geen definitie van een bruine kroeg, maar we kunnen ons vinden in de door u geformuleerde definitie bij vraag 2.*

### **Vraag 2**

Welke bruine kroegen zijn er nu nog in Utrecht? Kan het college een lijst hiervan verschaffen? (als het college geen definitie hanteert kan deze vraag beantwoord worden met deze definitie: Een café met een authentieke warme sfeer. Een (ouderwets) ingerichte kroeg met bruin hout en schaarse verlichting. Met bovenal het historische karakter en de rijke geschiedenis).

#### **Antwoord 2**

*Wij hebben geen lijst met daarop de bruine kroegen van Utrecht, dit is niet iets dat wordt geregistreerd.*

### **Vraag 3**

We zien dus een afname in het aantal bruine kroegen. Herkent het college dit beeld? Hoe duidt het college deze afname? Is het college het met de PvdA eens dat dit zonde is voor zowel ons stadsbeeld, (cultuur)historische- en sociale waarde?

#### **Antwoord 3**

*Zoals ook in het [Ontwikkelingskader Horeca 2018](#) is te lezen neemt het aantal cafés in Nederland gestaag af. Hoewel we geen precieze cijfers van Utrecht hebben, herkennen we het geschetste beeld wel. Wij erkennen het belang van horeca in de stad als plek van ontmoeting en voor de levendigheid in wijken. Op welk type horeca zich in de stad of wijken vestigt sturen wij niet anders dan met de*

*kaders uit het Ontwikkelingskader Horeca. Daarbij laten wij de keuze van het concept aan de ondernemer.*

**Vraag 4**

Welke bruine kroegen zijn we de afgelopen tien jaar verloren in onze stad?

**Antwoord 4**

*Zie het antwoord op vraag 2, wij registreren dat niet.*

**Vraag 5**

Welke waarde ziet het college in het bestaan en het voortbestaan van bruine kroegen?

**Antwoord 5**

*Zie het antwoord op vraag 3.*

**Vraag 6**

Ziet het college dat een monumentale status van een bruine kroeg iets kan doen met de duurzaamheid van het bestaan hiervan?

**Antwoord 6**

*Een monumentale status wordt toegekend aan een gebouw en aan onroerende delen van het interieur wanneer deze een cultuurhistorische waarde hebben (bv een trap, betimmering, bar). De roerende zaken van het interieur, die vaak zo bepalend zijn voor de authentieke sfeer en warmte zoals in de definitie beschreven, zijn niet beschermd door de status van gemeentelijk of rijksmonument. Een monumentale status is dus geen garantie voor het behouden van de bruine kroeg.*

**Vraag 7**

Kan het college inventariseren welke bruine kroegen van (cultuur-)historische, sociale en/of monumentale waarde zijn en niet uit het straatbeeld mogen verdwijnen? Zo ja, ontvangen wij graag een lijst.

**Antwoord 7**

*Het inventariseren van deze kroegen vergt capaciteit en heeft op dit moment geen prioriteit. Het onderwerp maakt ook geen deel uit van de uitvoeringsagenda van Erfgoed, waarover u op 5 maart jl. bent geïnformeerd in de [Raadsbrief Voortgang Uitvoeringsagenda](#).*

**Vraag 8**

Ziet het college mogelijkheid om de bruine kroeg te bestempelen als immaterieel erfgoed? Zo niet, waar zit dat dan in?

**Antwoord 8**

*De gemeente gaat niet over het aanwijzen van immaterieel erfgoed, dat is met name het KIEN, daar wordt in uw vraagstelling al naar verwezen.*

**Vraag 9**

Wat zou een monumentale status voor een bruine kroeg in deze situatie betekenen?

**Antwoord 9**

*Een monumentale status staat los van de eigendomssituatie, dus of een horecapand in eigendom is of wordt gehuurd maakt in dit verband geen verschil.*

**Vraag 10**

Is het college ermee eens dat de gemeente een verbindende rol kan/moet spelen in het geval dat een bruine kroeg te koop staat? Met als doel verkopers en potentiële kopers die het café in alle faam willen behouden aan elkaar worden gekoppeld. Opdat we niet alleen bestrijden wat we niet willen, maar juist ook beschermen wat we wél willen.

**Antwoord 10**

*Nee, want bij verkoop of bij een nieuwe huurder voor een (horeca-)pand is de gemeente niet betrokken en doorgaans ook niet op de hoogte van een wisseling van eigenaar of huurder.*

Hoogachtend,  
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

# Schriftelijke vragen Maak de bruine kroeg iets monumentaals

2 mei 2024

## Vragen:

Iedereen kent het wel: de bruine kroeg. Bij café Marktzicht op het terras in het zonnetje dat schijnt tussen de marktkramen van de lapjesmarkt door. De avond afsluiten in de Stichtse Tavernee na meerdere potjes biljart te hebben verloren of gewonnen. Met de vriendengroep kijken naar een wedstrijd van FC Utrecht in 't Oude Pierement en samen juichen of huilen bij een doelpunt voor of tegen. Het kan daar allemaal. Het is een thuis, een huiskamer voor de buurt, een plek om samen te komen, de identiteit van de stad.

De afgelopen jaren neemt het aantal bruine kroegen helaas af<sup>1</sup>. Ze verdwijnen uit ons straatbeeld en daarmee zijn ze gedwongen om te verdwijnen uit het hart. Oude bruine kroegen sluiten en er komen nieuwe hippe plekken waar de geschiedenis en identiteit is uitgezogen<sup>2</sup>. Een treurig beeld.

Dit brengt de Partij van de Arbeid tot de volgende vragen:

1. Welke definitie van een bruine kroeg hanteert het college?
2. Welke bruine kroegen zijn er nu nog in Utrecht? Kan het college een lijst hiervan verschaffen? (als het college geen definitie hanteert kan deze vraag beantwoord worden met deze definitie: Een café met een authentieke warme sfeer. Een (ouderwets) ingerichte kroeg met bruin hout en schaarse verlichting. Met bovenal het historische karakter en de rijke geschiedenis).
3. We zien dus een afname in het aantal bruine kroegen. Herkent het college dit beeld? Hoe duidt het college deze afname? Is het college het met de PvdA eens dat dit zonde is voor zowel ons stadsbeeld, (cultuur)historische- en sociale waarde?
4. Welke bruine kroegen zijn we de afgelopen tien jaar verloren in onze stad?
5. Welke waarde ziet het college in het bestaan en het voortbestaan van bruine kroegen?

Uit technische vragen die de PvdA eerder heeft gesteld blijkt dat er monumenten zijn die mede zijn aangewezen vanwege een bijzonder interieur. Een monumentale status geldt dan uiteraard wel voor het gehele pand. Een voorbeeld die hiervan werd gegeven is het winkelinterieur van Magazijn de Vliet op de Lijnmarkt.

6. Ziet het college dat een monumentale status van een bruine kroeg iets kan doen met de duurzaamheid van het bestaan hiervan?

7. Kan het college inventariseren welke bruine kroegen van (cultuur-)historische, sociale en/of monumentale waarde zijn en niet uit het straatbeeld mogen verdwijnen? Zo ja, ontvangen wij graag een lijst.

Het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland hanteert een definitie van immaterieel erfgoed. Deze luidt: “een levende cultuuruiting of culturele activiteit die voortgezet wordt door een opeenvolging van beoefenaars: van generatie op generatie en van persoon op persoon”.

8. Ziet het college mogelijkheid om de bruine kroeg te bestempelen als immaterieel erfgoed? Zo niet, waar zit dat dan in?

Eigenaren van bruine kroegen zijn niet altijd eigenaar van het pand. Soms huren ze het pand van een particuliere verhuurder of is het pand in eigendom van een brouwerij.

9. Wat zou een monumentale status voor een bruine kroeg in deze situatie betekenen?

De afname van bruine kroegen zit voornamelijk in de verandering van het pand na de verkoop. Kroegen worden sneller “moderner” ingericht. En daarbij diens traditionele achterban en de binding met de mensen en de wijk verliest.

10. Is het college ermee eens dat de gemeente een verbindende rol kan/moet spelen in het geval dat een bruine kroeg te koop staat? Met als doel verkopers en potentiële kopers die het café in alle faam willen behouden aan elkaar worden gekoppeld. Opdat we niet alleen bestrijden wat we niet willen, maar juist ook beschermen wat we wél willen.

Gesteld door:

- Romi Leever, Partij van de Arbeid